

EN TIDNING FRÅN
SVENSKA KYRKAN SOLLENTUNA † NUMMER 4 JUNI 2016

KYRK+ PORTEN

FLYGA HÖGT

GUNNAR BERGQVIST OM
KAJSA, IDEAL OCH SM

SID 4-7

Sommar

I SOLLENTUNA

SID 9-12

Musik på häktet skapar
känsla av värde SID 8

Dopfesten ökar i
popularitet SID 15

Alkoholfria skol-
avslutningar SID 16

KYRKPORTEN 4 JUNI 2016

Redaktör: **Andréas Lindström**
kyrkporten@svenskakyrkan.se

Ansvarig utgivare: **Lasse Svensson**
lasse.svensson@svenskakyrkan.se

Nummer 4, juni 2016

Årgång: 57
Upplaga: ca 29 000
AD och grafisk form:
Andréas Lindström, september
Vinjett: Erik Uppenberg
JG Communications
Distribution: Postens gruppförändelser
Omslagsbild sid 1: S:t Eriks kyrka.
Foto: Arne Hyckenberg

Utgiven av

Svenska kyrkan Sollentuna
Box 13, 191 21 Sollentuna
Tfn 08-505 513 00
Besöksadress: Sköldvägen 10
svenskakyrkan.se/sollentuna

INNEHÅLL

”Min dröm är att en dag få dra igång en somalisk löpargrupp för flickor”

Läs mer på sid 4

8.	Musik på häktet	16.	Alkoholritt
9.	Sommar i Sollentuna	17.	Diakonens röst
13.	Så gick det 2015	18.	På gång
14.	Dopfesten har blivit större	20.	Kyrkoherden har ordet

Arkitektsskiss på askgravlund vid S:t Eriks kyrka

Foto: Tengbom arkitekter

Skriv till Kyrkporten!

Vad tycker du om Kyrkporten?
Tyck till, skriv och berätta. Ge oss ris eller ros. Tipsa om ämnen du vill att vi tar upp.

Svenska kyrkan Sollentuna,
Kyrkporten, Box 13, 191 21 Sollentuna
E-post: kyrkporten@svenskakyrkan.se

KYRKPORTEN TRYCKS PÅ MILJÖVÄNLIGT
PAPPER AV EDITA BOBERGS SOM ÄR
ETT KLIMATNEUTRALT FÖRETAG

Svenska kyrkan
SOLLENTUNA

Askgravlund vid S:t Eriks kyrka

Nu har kommunen gett bygglov för att anlägga en askgravlund vid S:t Eriks kyrka.

– Det är en av de vackraste platserna i Sollentuna så det känns väldigt roligt att vi kan använda den på det här sättet, säger Lasse Svensson, församlingens kyrkoherde.

Ärendet om askgravlundens har pågått ett tag eftersom grannarna har överklagat, men

nu har församlingen fått både tillstånd från Länsstyrelsen och bygglov från kommunen för gravplatsen.

– Vi vill skapa en vacker plats för alla och jag tror att här blir en dubbel vinst, både för oss och för dem som bor i närheten. Vi kan erbjuda ytterligare ett

begravningsalternativ och det kommer att bli en vacker och rofylld plats; en meditationsplats för den som vill. Det säger Lasse Svensson och fortsätter:

– En askgravlund är ett sätt att kunna gravsätta på en väldigt liten yta. Askkan kommer att placeras i rör som försluts och grävs ner i marken, den kommer inte att synas från ytan. På platsen kommer det också att finnas, träd, bänkar, plaketter för dem som är begravda och möjlighet att tända ljus.

Om det inte blir ytterligare överklaganden kan platsen invigas under hösten. **KP**

Meningsfullt och säkert

Varje år väljer omkring 30 000 tonåringar att konfirmeras i Svenska kyrkan. I vår församling är det i sommar närmare 300! Det är fantastiska siffror, men mer än så: det är fantastiska tillfällen för oss, allesammans, konfirmander, familjer och kyrka tillsammans. Att få prata med varandra om Gud och livet, om tro och vad som är viktigt för mig. Kanske en och annan ungdom kommer hem och frågar, - pappa, tror du på Gud? Och så är tankarna igång, man minns sin egen konfirmation, glatt eller sorgligt. Vad tror jag? Vad är viktigt i livet? Starka är känslorna när man ser sina barn växa upp och börja "flyga".

Mitt i all min glädje över sommarens många kommande konfirmandläger står skarpt och tydligt för mig minnet från 2015 med den allvarliga kanotolyckan 16 juni. För alla involverade och berörda, och särskilt för de mest drabbade och deras familjer, har det varit ett mycket tungt och slitsamt år. Återhämtning tar tid och kraft.

I sommar har vi fått utöka antalet läger för att kunna ta emot alla som vill konfirmeras hos oss. Präster, pedagoger och ledare är beredda att göra allt för att bidra till en meningsfull konfirmation, rustade för en säker och trygg sommarupplevelse. **Lasse Svensson**

INFÖR NÄSTA SOMMAR

Inbjudan till konfa skickas v. 24 till alla ungdomar i Sollentuna födda 2002.

KONFIRMATION

2016-2017

svenskakyrkan/sollentuna.se

Svenska kyrkan
SOLLENTUNA

Växttjuvar

På Sollentuna kyrkogård, liksom alla andra kyrkogårdar försvinner det tyvärr ibland växter från gravarna.

–Det är jättetråkigt när det händer och det är svårt att förstå att människor stjäl växter på en kyrkogård, säger Rose-Marie Thorén, förman på Sollentuna kyrkogård. Men kyrkogården speglar samhället i övrigt, där det ibland är svårt att skilja på mitt och ditt. Kyrkogården ska vara en plats dit alla kan komma när som helst, utan stängsel, låsta grindar eller vakter.

Men, det finns också fyrbenta tjuvar. Sollentuna kyrkogård har denna vinter och vår haft stora bekymmer med rådjur som rycker upp plantor från gravarna, äter upp snittblommor i vaser samt förstör utlagda gravdekorationer.

–Men just nu är det lugnt eftersom det finns gott om mat åt rådjuren ute i naturen. Och jag hoppas att vi slipper klåfingriga människor, slutar Rose-Marie. **KP**

ETT ORD FRÅN REDAKTÖREN

Att lägga pussel

Att göra en tidning är lite som att lägga pussel men utan att veta exakt hur resultatet ska bli. Det finns en idé om vad tidningen ska innehålla. Intervjupersoner bokas. Artiklar skrivs. Foton tas. Notiser trillar in. Notiser trillar bort. En bild funkar inte. En ny bild måste till. Sakta faller bitarna på plats. Och vi sitter med en färdig tidning som är resultatet av en idé, men samtidigt något helt nytt.

Och det är det fina med en tidning. Man, jag, vi, kan alla lära oss nya saker genom texterna och bilderna. Som i detta nummer.

Att Kajsa Bergqvist är en av våra största friidrottsstjärnor vet många, men att hennes pappa Gunnar drömmer om att få dra igång en somalisk löpargrupp för flickor kanske inte alla vet. Jag visste det inte. Eller vad ett ackord på en gitarr kan betyda för en människa som sitter inlåst på häktet. Att dopfestens betydelse har ökat har jag anat, men får här i tidningen några förklaringar på varför det kan vara så. Vi hinner också med pilgrimsvandringar, alkoholfria skolavslutningar och miljöarbete. En bra bredd.

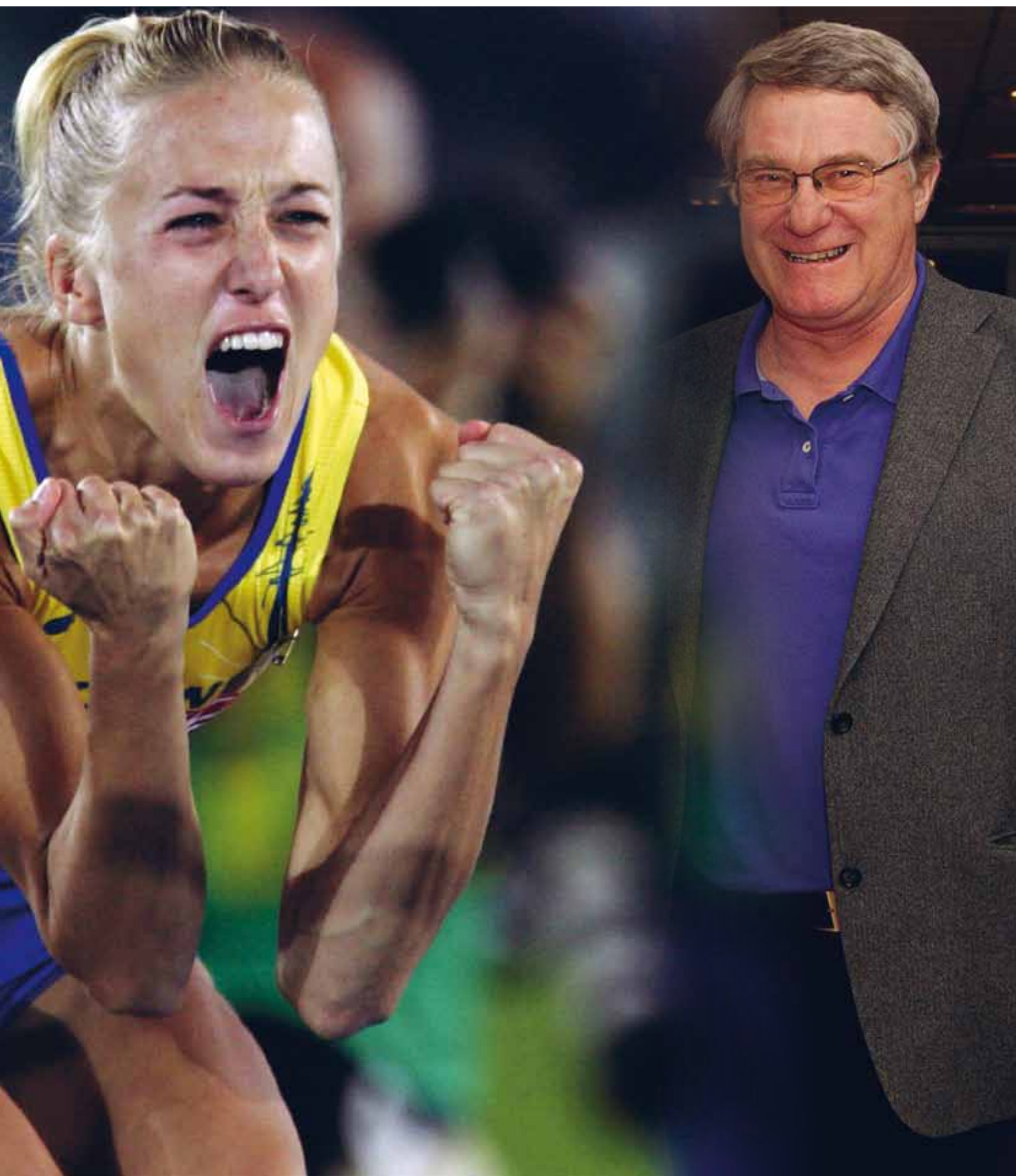
Precis som Svenska kyrkans arbete. En bra bredd. Sköta kyrkogårdar. Stöd till utsatta medmänniskor. Organiserar öppen förskola. Hantera arkiv. Finnas till vid sorg. Dop, vigslar och begravningar. Väldigt olika uppgifter som ska samsas i en och samma organisation.

Nu är vi precis klara med bokslut för 2015. Vi har summerat vad vi har gjort och revisorerna har granskas att vi gjort det som vi sagt att vi ska göra. Det är bra att vi granskas. Svenska kyrkan är en av landets största medlemsorganisationer med sex miljoner medlemmar. Vi hanterar våra medlemmars medlemsavgifter och ska vara aktsamma med dem. Ibland är det revisorn som granskar. Ibland är det journalister. Transparens håller i längden. Ibland bli det naturligtvis fel. Och då ska det rättas till. Men poängen är kanske inte att fokusera på att göra rätt varje gång, utan mer att lära sig av livets oundvikliga felsteg. Det gäller oss som kyrka, när vi gör tidning och mig i mitt liv.

Andréas Lindström
redaktör

kyrkporten@
svenskakyrkan.se

Pappa Gunnar minns hur Kajsas "vinnarskalle" syntes tidigt. Kajsa var duktig i många sporter, men det var först när hon tog 1,84 i Ungdoms-OS i Holland som 17-åring, som vi började ana att hon kunde bli något riktigt stort. Foto: Cornelius Poppe / TT (1), Björn Freyhult (2).

Dottern Kajsa har alltid siktat mot himmelska höjder. Själv blev Gunnar Bergqvist friidrottsfrälst, när han som sjuåring lyckades baxa upp en ribba till två meter. Nu har hans klubb och Svenska kyrkan ett SM ihop.

FLYGGA

högt

Text: **Petter Karlsson** kyrkporten@svenskakyrkan.se

I Silverdalssalen vid Silverdals griftegård står ett piano som en världsmästarinna har spelat på.

Kajsa Bergqvist, alltså.

Samma tangenter som idag kompar både barngrupper och minnesstunder har en gång trollat fram "Köp varm korv" under fingrarna på en ung Sollentunatjej som med tiden kom att flyga högst av alla.

208 centimeter är fortfarande det högsta en kvinna hoppat inomhus, tillika klubbrekord för Turebergs FK som 26-28 augusti står som värd för ett svenskt mästerskap där även Svenska kyrkan är inblandat.

För man kan sträva mot himlen på olika sätt.

Gunnar Bergqvist, 69, vet. Fadern var tung man inom statskyrkan hemma i barndomsstaden Örebro.

Morfar detsamma inom Svenska Missionsförbundet.

– För mig har kyrkan alltid varit en viktig traditionsbärare. Visst har den gjort en del ont genom tiderna, men ännu mer bidragit till stabilitet i vårt samhälle. Och kulturhistoriskt är den förstås mycket betydelsefull. De enda bevarade byggnaderna från 1100- och 1200-talen är ju i princip kyrkor. Jag besöker dem gärna.

Att ärva fädernas tro var visserligen inte aktuellt. Men efter ett liv inom idrottsrörelsen kan Gunnar Bergqvist tala sig varm om två folkrörelser som har lyckats behålla sina ideal. Han vet att man varken startar en söndagsskola eller ett knattelag för att tjäna pengar.

Kajsa Bergqvist blickar ut över publiken på Sollentunavallen i samband med SM i friidrott 2006. Foto: C-G Gredenborg, Sollentuna kommun.

Gunnar Bergqvist på Sollentunavallen, under SAYO, en av Sveriges största friidrottstävlingar slutet av 1990-talet. Gunnar har alltid varit mycket involverad i friidrotten i Sollentuna och en av de drivande i klubben. Foto: Bengt Jönsson, bengt.jonsson@jumpit.nu.

“Jag gillar tanken att du är välkommen, oavsett om du aldrig tidigare satt din fot i en kyrka”

– Viktigast är ju att skapa en miljö där unga människor lär sig ta hänsyn till andra människor. Lära sig demokratiska principer, underordna sig beslut och fostras till vettiga värderingar. Det har både idrottsrörelsen och kyrkan lyckats med.

Pådrivare och eldsjäl

Att han själv valde friidrotten handlade mycket om höjdhoppets legenden Benke Nilsson. En sommardag 1954 var lille Gunnar ett av vittnena till hur förste svensk gled över den magiska tvåmetershöjden på ett proppfullt Eyravallen i Örebro.

– Dagen efter återvände vi till arenan, jag och några kompisar. Med hjälp av ett par pallar lyckades vi lägga upp ribban på samma höjd. Hisnade inför tanken att en människa hade kunnat hoppa så högt.

Benke Nilssons dykstil skulle med tiden ta honom över 212 centimeter. Självt fick Gunnar Bergqvist nöja sig med 180.

Bättre gick det på 110 meter häck, där han omsider satte distriktsrekord för Närke. Men mest framgångsrik skulle han bli som pådrivare och eldsjäl.

– Jag var lagledare när Handelsgymnasiet i Örebro vann skol-DM i fotboll. Fast ärligt talat berodde det mest på att vi hade Gunnar Nordahls son Thomas i laget. Han var helt outstanding. Kunde

börja på egna planhalvan och dribbla av hela motståndslaget, innan han satte bollen i mål.

Milanproffsets grabb skulle med tiden bli både proffs och landslagsman. Ändå får han stå som exempel på något som Turebergsledaren Gunnar Bergqvist gärna predikar: Att det krävs en alldeles speciell vinnarskalle för att ta sig till toppen.

– Det vimlar av lovande 16-17-åringar, men det är ytterst få som orkar träna så mycket som krävs och sedan vara bäst när det gäller. Thomas nådde aldrig riktigt sin pappas klass, till exempel.

Vinnarskalle

Det gjorde däremot Kajsa Bergqvist, som bekant. Med råge dessutom. Pappa Gunnar minns hur just den där vinnarskallen syntes redan tidigt i uppslitande Monopolpartier med kusinerna. Eller när hon stöp på konståkningsisen, men ändå skulle upp igen och försöka på nytt.

– Kajsa var duktig i många sporter, inte minst fotboll där hon spelade på alla platser utom målvakt. Duktig på att kuta. Men det var först när hon tog 1,84 i Ungdoms-OS i Holland som 17-åring, som vi började ana att hon kunde bli något riktigt stort.

Året efter stack Kajsa till USA för att plugga. I efterhand kan pappa se att det var mycket bra för henne.

Kajsa Bergqvist efter ett felfritt hopp under SM i friidrott, Sollentunavallen 2006. Den 26-28 augusti är det dags för SM i friidrott igen på Sollentunavallen. Men denna gång utan Kajsa. Svenska kyrkan finns dock med bland sponsorererna, bl a kommer församlingens ungdomar att finnas på plats och bjuda på fotbollstennis och andra barnaktiviteter tillsammans med Stockholms stift. Foto: C-G Gredenberg, Sollentuna kommun.

– Dels hamnade hon utanför radarn och slapp den hårda mediabevakningen, dels växte hon som människa. När Kajsa kom tillbaka till Sverige var hon en väsentligt mognare kvinna.

Men också en världsstjärna i vardande. Kajsa var 20 år när hon vann sitt första av åtta SM-guld för Turebergs FK. Åtta år senare hade hon tagit EM- och VM-guld både ute och inne. Personbästa 2,08 kom i samband med en gala i tyska Arnstadt den 4 februari 2006.

Kropp och själ

I samma veva blev hon också ambassadör för UNICEF - ett bevis på en uppfostran där idrotten alltid gått hand i hand med samhällsansvar. Gunnar och Elsa Bergqvist har ständigt predikat vikten av att odla både sin kropp och sin själ.

– Därför är jag också mycket positiv till kyrkans sociala roll. Att den finns där i livets olika skeenden och alltid varit bra på att ta hand om människor av olika slag. Jag gillar tanken att du är välkommen, oavsett om du aldrig tidigare satt din fot i en kyrka. Där har idrottsrörelsen onekligen något att lära.

Även Turebergs FK?

– Ja, det bekymrar mig att friidrotten mycket är en vit medelklassport. För närvarande missar vi massa

av ungdomar som har sitt ursprung i andra länder. Min dröm är att en dag få dra igång en somalisk löpargrupp för flickor.

Kan ett SM-arrangemang bidra till detta?

– Att friidrotten uppmärksammas i kommunen kommer säkert att underlätta just det där med rekryteringen. Dessutom får vi vår idrottsplats uppdaterad med nya banor, kastburar, hoppgröpar och målkamera. Plus chansen att tjäna lite pengar; det ska vi inte sticka under stol med, även om klubben redan i dag kanske mår bättre än någonsin.

Svenskt höjdhopp, då?

– Nej, där råder snarare rena mörkret bland killarna. Tittar man bakåt i statistiken är just höjdhopp för män den friidrottsgren där vi svenskar varit mest framgångsrika. På tjejsidan ser det bättre ut. Till OS skickar vi kanske tre tjejer, varav möjligen en kan hoppa upp mot två meter.

Stor saknad efter en viss Kajsa Bergqvist, alltså. Men i brist på detta kan den intresserade alltid slinka in i kyrkan, som pappa Gunnar finner så välkomnande och öppen, och lyssna på det piano som familjen skänkte när världsmästarinnan flyttade hemifrån för gott 1995.

Är som sin forna ägare speciellt bra i det höga registret, sägs det.

Kajsa Bergqvists 208 centimeter är fortfarande det högsta en kvinna hoppat inomhus, tillika klubbrekord för Turebergs FK

Samtalet med en annan människa, eller att få spela musik tillsammans, bryter isoleringen. Att lyckas lära sig ett enkelt ackord kan bli den bekräftelse en häktad person behöver för att uppleva människovärde.

Ackord skapar känsla av värde

Sollentuna församling har nu både en präst och en musiker som resurs för de intagna på häktet, de som sitter långa perioder nästan helt isolerade från andra människor.

Text: **Johannes Nordemar** kyrkporten@svenskakyrkan.se Foto: **Johannes Nordemar, Kim Dehlén**

Göran Hansson och Per Olsson

– Jag träffar människor som säger att våra möten är det bästa som hänt på väldigt länge, säger Per Olsson, musiker i Turebergskyrkan som sedan i höstas har 20 procent av sin tjänst på häktet.

Varje måndag har Per tid på häktet för enskilda möten. Eftersom de häktade ofta sitter isolerade kan mötena med andra människor vara det livselixir som håller dem uppe. Ibland spelar han för dem, eller också spelar och sjunger de tillsammans. Någon gång blir det bara ett långt samtal istället.

– Det behövs inte mycket. Det kan räcka att jag lär ut ett ackord på gitarren för att vi ska kunna spela tillsammans. Jag ser ofta hur de blir styrkta av att få

lära sig något, de inser att de kan, att de har ett värde.

Total maktlöshet

Sollentuna församling har under flera års tid haft ett engagemang på häktet för att bryta isoleringen för de intagna. Sedan två år är det Göran Hansson som är häktespräst. Han träffar de intagna för enskilda samtal, nattvard och bikt. Visst kan han tycka att det bitvis är ganska tungt att hårbärgera de intagnas frustration och ångest. Men det ger honom även något personligen, på ett djupare plan.

– Jag tycker att jag har mer äkta möten där än någon annanstans. Maktlösheten är så total och då är det som att gränserna mellan oss försvinner.

Han förklarar att behovet av att träffa andra människor och prata, är enormt.

– När en människa sitter inlåst och ensam kommer tankarna om hjälp och tröst, bekännelse och förlåtelse, mening och mål. Har jag ett värde? Får jag en chans till? Finns det en framtid för mig?

Stort samtalsbehov

Två gånger i veckan håller Göran och Per gudstjänst i andaktsrummet på häktet, med samtal, ljusständning och psalmsång. Åtta personer får komma varje gång.

– Det brukar vara fantastiska gudstjänster. Ofta kommer de intagna med överraskande tolkningar och egna perspektiv på texterna, menar Per.

Varken han eller Göran har inblick i vad respektive person sitter häktad för.

– När dörren till andaktsrummet öppnas och vakten kommer med en intagen vet jag ingenting. Jag vet inte om jag har träffat personen förut. Jag vet inte om personen vill prata eller spela. Jag vet inget om vem personen är. Ändå känner jag mig aldrig obekvämt, säger Per.

På häktet i Sollentuna finns även en imam, en katolsk präst, en ortodox präst, en frikyrkopastor och flera andra ideellt arbetande personer. 240 platser finns till förfogande varav 144 helt i isolering 23 timmar om dygnet.

Sommars i Sollentuna!

Äldst i Sollentuna. Konstglas från Venedig. Dopfont gjord av spillvirke. En kyrkbacke inomhus och gravsättning i militär regi. "Upptäck" våra kyrkor och kyrkogårdar i sommar. Här har vi samlat alltifrån historik till vilka gudstjänster och konserter som är på gång. Under sommaren kan du följa med på guidade turer i några av kyrkorna. Du kan naturligtvis också upptäcka dem på egen hand!

Foto: Arkiv

SOLLENTUNA KYRKA

OM KYRKAN

Sollentuna kyrka byggdes i slutet av 1100-talet och bestod av det nuvarande tornet och långhusets två västligaste travéer (utrymmet mellan pelarna). I slutet av 1200-talet bredades och förlängdes koret och sakristian uppfördes i norr. Kryssvalven i tegel tillkom förmodligen under 1300-talets första hälft och under 1400-talet höjdes tornet och vapenhuset byggdes i söder. Nästa radikala förändring av kyrkan inträffade under 1600-talets första hälft, då det polygona högkoret byggdes som gravkor åt familjen Berndes på Sollentunaholm. Byggnaden i senrenässansstil, lades under gemensamt tak med resten av kyrkan och över koret placerades en takryttare. 1780 fick fönstren sitt nuvarande utseende och fasaden putsades. Tornkrönet uppfördes 1841.

MISSA INTE

Kalkmålningarna från 1400-talet som knäckades fram 1902. De restaurerades hårt och okänsligt, något som man försökte reparera 1938-39. Av långhusets målningar återstår endast fragment, däremot är en större del av målningarna bevarade i vapenhuset. Där kan man se Den fromme och den världsliges bön och Livets lyckohjul. Målningarna hör till den skola som företräddes av Albertus Pictor. Kyrkans medeltida altarskåp som hänger på norra väggen och är signerat 1475 av Jordan Målare. Centralmotivet är korsnedtagningen som flankeras av S:t Erik och S:t Lars. Därunder finns sex profeter. I flyglarna står bl a apostlar och helgon. Flyglarnas utsidor har målningar, däribland en kalvariegrupp. Dopfonten från 1200-talets andra hälft är en paradisfont med musselformad cuppa.

BESÖKSADRESS

Kyrkvägen 2

ÖPPETTIDER

Vardagar 8.00-16.00
Lördagar 10.00-16.30
Söndagar 9-16.30.

GUIDADE TUR ER

Ons 22/6, 20/7 och 24/8 11.00
Guide: Johanna Bergman.
Efteråt serveras kaffe och kaka i vapenhuset.

SOCIALA MEDIER

facebook: sollentunakyrka
#sollentunakyrka

GUDTJÄNSTER I SOMMAR

Tor 2/6 • 18.30 Veckomässa
Sön 5/6 • 11.00 Mässa, Lisa Åslund
Tor 9/6 • 18.30 Veckomässa
Sön 12/6 • 11.00 Mässa, Staffan Stadell
Tor 16/6 • 18.30 Veckomässa
Sön 19/6 • 11.00 Mässa, Staffan Stadell
Tor 23/6 • 18.30 Veckomässa
Sön 26/6 • 16.00 Mässa
Monika Rohdin, Sven Johansson
Tor 30/6 • 18.30 Veckomässa
Sön 3/7 • 16.00 Mässa
Sön 10/7 • 16.00 Mässa i sommartid, Lisa Åslund
Sön 17/7 • 16.00 Mässa i sommartid,
Lasse Svensson
Sön 24/7 • 16.00 Mässa i sommartid
Göran Hansson

Sön 31/7 • 16.00 Mässa i sommartid

Jessica Holmgren

Sön 7/8 • 16.00 Mässa i sommartid

Anders Lennse

Sön 14/8 • 16.00 Mässa

Sön 21/8 • 11.00 Mässa i sommartid

Staffan Stadell

Tor 25/8 • 18.30 Veckomässa

Sön 28/8 • 11.00 Mässa i sommartid

Staffan Stadell

Sommars i Sollentuna!

EDSBERGS- KYRKAN

OM KYRKAN

Edsbergskyrkan invigdes 1972. Själva kyrkan är kvadratisk och högre än övriga byggnader, som alla är i ett plan. En "kyrkbacke" inomhus förbinder kyrkorummet med övriga utrymmen. Inne på gården finns en fristående klockstapel av limträ och furupanel. När det är mörkt ute och belysningen i kyrkorummet är tänd syns kyrkan som en ljuslykta.

nå alla med sitt ljus - Guds ljus. Lars Olof Torstensson, Edsbergskyrkans arkitekt, har också formgivit altartavlan. Hans son Jonas har överfört skisserna till glas och producerat. Bakgrunden är förgylld med 18 karats bladguld.

Väv "En väg till himmelen" av Elisabet Hasselberg-Olsson. Hon har även gjort Riksdagsväven.

MISSA INTE

Altarbilden som invigdes 2004. Ut från korset, den trygga Gudssymbolen, strålar glasreliefens färger mot öster, väster, norr och söder för att

BESÖKSADRESS

Kaplansbacken 2

ÖPPETTIDER

Måndag-fredag 9-15. Reducerade öppettider på torsdagar under sommaren. Söndagar 17-20 i samband med mässan.

SOMMARKAFFE

Kaffe och hembakat bröd. Vi dricker kaffe under parasollerna om vädret tillåter.
Ons 29/6, 6/7, 13/7, 20/7, 27/7, 3/8, 10/8 • 14.00

SOCIALA MEDIER

facebook: Edsbergskyrkan
instagram: @edsbergskyrkan

GUDDJÄNSTER I SOMMAR

Sön 5/6 • 19.00 Musikgudstjänst

Se musik

Sön 12/6 • 19.00 "Så skimrande var aldrig havet"

En musikgudstjänst med sommarcafé

Se musik

Sön 19/6 • 19.00 Mässa, Gita Andersson

Sön 26/6 • 19.00 Mässa

Sön 3/7 • 19.00 Mässa, Göran Hansson

Sön 10/7 • 11.00 och 14.00

Mässa med Konfirmation, Hanna Holmlund

Sön 17/7 • 19.00 Mässa, Lasse Svensson

Sön 24/7 • 19.00 Mässa, Göran Hansson

Sön 31/7 • 19.00 Mässa, Jessica Holmgren

Sön 7/8 • 19.00 Mässa, Anders Lennse

Sön 14/8 • 19.00 Mässa, Robert Thysell

Sön 21/8 • 19.00 Mässa, Kjell Dellert

Sön 28/8 • 19.00 Mässa, Hanna Holmlund

Ons 31/8 • 11.30 Veckomässa, Hanna Holmlund

MUSIK/KONserter

Sön 5/6 • 19.00 Musikgudstjänst.

Klass 7 F från Adolf Fredriks musikklasser. Charlotte Rider Norlander, dirigent, Fredrik Lundqvist, orgel och dirigent, Kjell Dellert, präst.

Sön 12/6 • 19.00 "Så skimrande var aldrig havet" En musikgudstjänst med sommarcafé på temat "Sommaren och Havet", Edsbergs kyrkokör, Birgitta Höök Seuffert, dirigent, Kjell Dellert, präst.

SOLLENTUNA KYRKOGRÅRD

OM KYRKOGRÅRDEN

På 1500-talet började Sollentuna kyrka användas som gravkyrka av adelsätterna i Sollentuna. I gravkamrarna som ligger under kyrkan med nedgång vid koret, ligger bland andra medlemmar av släkterna Sparre, Berndes, Oxenstierna och Rudbeck. Den siste som blev begravd här var Klas Reinhold Rudbeck år 1874. Exakt när Sollentuna kyrkogård började användas vet man inte, men de äldsta gravar som finns kvar är från början av 1800-talet. Idag finns 4346 kistgravar och urngravar samt minneslundan med cirka 2329 gravsatta. Här finns också ett kolumbarium med plats för 264 askor samt en ny askgrav-

lund som tas i bruk under sommaren.

Muren runt kyrkogården kallas bogårdsmur och började byggas 1740. Det var bönderna i socknen som fick bygga varsin bit. Hur stor bit som varje bonde skulle bygga räknades ut av kyrkvården. Muren renoverades 2010-2012.

MISSA INTE

Runstenarna.
Jenny Linds föräldrars grav.
Schnells pampiga familjegrav.

BESÖKSADRESS

Johan Berndes v. 1,

GUIDADE TURER

29/6, 6/6, 13/7 • 12.00.

Guide: Errol Dahl.

Sommars i Sollentuna!

KUMMELBY KYRKA

OM KYRKAN

Den ursprungliga Kummelby kyrka invigdes 1957 efter decennier av insamlingar. Fastän kyrkan byggdes till på 70-talet, räckte utrymmena ändå inte till och församlingen började planera för en nybyggnad. I september 1999 togs kyrkan ur bruk och några veckor senare togs på samma plats det första spadtaget för en ny kyrka. Strax före jul ett år senare kunde den nya kyrkan invigas. Kyrkan är murad av tegel bränt i Danmark. Murningen är utförd enligt en gammal metod och väggarna i kyrkorummet är 60 cm tjocka, två och en halv sten. Från kyrktorget, som binder samman kyrkorummet med övriga lokaler, passerar man stora ekdörrar in i kyrkorummet. På motsatt vägg, den norra, finns en Mariarelief i blickfånget. Det är den havande jungfrun, stående på månskäran och med en krans av tolv

stjärnor runt hjässan. Skulptören Lena Lervik kallar bilden för Den apokalyptiska kvinnan, Uppenbarelseboken 12. Hon har även gjort skålen "Vessica Piscis" till höger om ingången. Skålen, som fylls med vatten från kyrkans dopfont, bärs upp av två händer. Kyrkans altare är liksom ambon av ek och har fem skifferplattor med guldors infällda i altarskivan. Skifferplattorna kommer från den gamla kyrkans tak. Dopfonten i svart granit med dopskål i silver, tillverkades till gamla kyrkans invigning 1957. Det sydöstra hörnets fönster sträcker sig från golv till tak och är fyllda med konstglas från Murano i Venedig, Italien.

MISSA INTE

Mariarelief av Lena Lervik

BESÖKSADRESS

Sollentunavägen 83

ÖPPETTIDER

Måndag stängt. Tisdag-fredag 9-15 (med reservation för tillf. stängt). Lördag stängt. Söndag i samband med gudstjänst kl 10.

GUIDADE TURER

28/6 och 26/7 • 13.00
Guide Karin Christiani. Fika.

SOCIALA MEDIER

facebook: Kummelby kyrka
instagram: @kummelbykyrka
#kummelbyungdom

GUDTJÄNSTER I SOMMAR

Sön 5/6 • 10.00 Mässa, William Grönroos
Ceciliakören

Ons 8/6 • 7.00 Veckomässa, Maja Holmberg

Sön 12/6 • 10.00 Mässa, Maja Holmberg

Christer Wallström, organist, avtackas

Ons 15/6 • 7.00 Veckomässa, Anders Lennse

Sön 19/6 • 10.00 Mässa, Anders Lennse

Ons 22/6 • 7.00 Veckomässa, William Grönroos

Sön 26/6 • 10.00 Mässa, Monika Rohdin

Sön 3/7 • 10.00 Mässa, Göran Hansson

Sön 10/7 • 10.00 Mässa, Lasse Svensson

Sön 17/7 • 10.00 Mässa, Lasse Svensson

Sön 24/7 • 10.00 Mässa, Göran Hansson

Sön 31/7 • 10.00 Mässa, Jessica Holmgren

Sön 7/8 • 10.00 Mässa, Anders Lennse

Sön 14/8 • 10.00 Mässa, Robert Thysell
Lör 20/8 • 10.00, 13.00 och 16.00

Konfirmationsgudstjänst Maja Holmberg

Sön 21/8 • 10.00 Mässa, Maja Holmberg

Ons 24/8 • 7.00 Veckomässa,

Maja Holmberg

Lör 27/8 • 13.00 och 16.00

Konfirmationsgudstjänst, William Grönroos

Sön 28/8 • 10.00 Mässa, William Grönroos
Ceciliakören

Ons 31/8 • 7.00 Veckomässa, William Grönroos

SILVERDALS GRIFTEGÅRD

OM KYRKOGRÅDEN

Den 18 oktober 1914 invigdes Garnisonskyrkogården i Silverdal. Garnisonskyrkogården ägdes av Stockholms garnison. Under perioden 1914-1922 skedde 120 gravsättningar, därefter avtog användningen av kyrkogården. Senast det var en gravsättning i militär regi var 1951. Det finns fortfarande platser kvar på garnisonsdelen och det är chefen för Livgardet som kan begära gravsättning för avlidna som har tillräcklig anknytning till Stockholm garnison. Totalt finns det idag drygt 140 gravar på den militära delen. På griftegården finns ca 2 700 kistgravar och urngravar samt en minneslund som anlades 1973 och byggdes om 2006. I minneslunden finns ca 3 000 gravsatta. Det finns också tre askgravplatser där respektive gravsatt markeras med en namnskylt. De mest besökta gravarna på Silverdals griftegård är Harry Martinssons och Ted Gärdestads.

MISSA INTE

Konstverket Skeppet som finns utanför Silverdalskapellet. Det är konstsmeden och sollentunabon Gunnar Bengtsson som efter ritning av stadsbyggnadschefen i Sollentuna Lage Knappe gjort konstverket. Lars Knappe är tillika arkitekt till både griftegården och kapellet. Skeppet symboliserar bland annat hemkomsten från en orolig seglats på livets upprörda hav. Troligen Sollentunas största lärkträd. Trädet mäter 290 cm i stamdiameter. Garnisonskapellet från år 1923 ritat av arkitekt Erik Josephson. Stilen är nationalromantisk med drag av en medeltida kyrka. Kapellet användes för begravingar fram till 1969, då Silverdalskapellet stod färdigt. Numera används Garnisonskapellet till andakter och mötesplats i samband med urnsättningar.

BESÖKSADRESS

Sollentunavägen 19,

Sommars i Sollentuna!

TUREBERGS- KYRKAN

OM KYRKAN

Turebergskyrkan invigdes i december 2010. Arkitekt är Helena Tallius Myrman. Turebergskyrkans kyrkorum skiljer sig markant från många andra traditionella kyrkor. Interiören är avskalad och stram. Helheten präglas av enkelhet och funktionalitet, rummet andas öppenhet och rymd. Väggarna är välvda och fönster finns i alla hörn. Både interiört och exteriört är kyrkan byggd i betong. För arkitekten var det viktigt att bygga på höjden, då kyrkan skulle synas mot järnvägen som ligger ett stenkast därifrån. En lösning på det var att förse kyrkan med en mandorla. Med sina tretton meter i takhöjd

skapar den också spännande ljusförhållanden invändigt. Arkitekten ville också skapa ett skydd mot den bullriga och intensiva miljön runtomkring, samtidigt som den ska upplevas som öppen. Kyrkan skulle smälta in i miljön, men samtidigt stå ut så pass mycket att den skulle locka till sig människor.

MISSA INTE

Café Blå (läs mer på sid 19)
Altaret, orgelskåpet och dopfunten som är gjorda av spillvirke och återvunnet glas från gamla TV-apparater-
Klocktornet i Turebergs park.

BESÖKSADRESS

Sköldvägen 12B

ÖPPETTIDER

Tisdag-fredag 08.15-16.00
Under perioden 11/7-5/8 är kyrkan öppen dessa tider endast när vaktmästare tjänstgör. (tel vaktmästare 08-505 513 41)

GUIDADE TURER

30/6 efter allsången som börjar 13.00, 21/7 efter mässan som börjar 18.30, 11/8 efter allsången som börjar

SOCIALA MEDIER

facebook: Turebergskyrkan
instagram: @turebergskyrkan
#cafe_bla

GUDTJÄNSTER I SOMMAR

Morgonbön t o m 23/6

Tor 2/6 • 18.30 Torsdagsmessa

Sön 5/6 • 15.00, Mässa, Fredrik Hamrén
Stockholm Consort under ledning av
Lars-Åke Levin.

Tis 7/6 • 12.30, Lunchmessa

Tor 9/6 • 18.30, Torsdagsmessa

Sön 12/6 • 15.00, Mässa, Robert Thysell

Tis 14/6 • 12.30 Lunchmessa

Sön 19/6 • 15.00 Mässa, Lasse Svensson

Tis 21/6 • 12.30 Lunchmessa

Tor 30/6 • 18.30 Torsdagsmessa

Tor 7/7 • 18.30 Torsdagsmessa

Tor 14/7 • 18.30 Torsdagsmessa

Lör 16/7 • 12.00 och 15.00

Konfirmationsgudstjänst,

Erik Olebark Ringheim

Sön 17/7 • 15.00 Mässa med konfirmander,
Erik Olebark Ringheim

Tor 21/7 • 18.30 Torsdagsmessa

Tor 28/7 • 18.30 Torsdagsmessa

Tor 4/8 • 18.30 Torsdagsmessa

Lör 6/8 • 12.00 och 15.00

Konfirmationsgudstjänst, Fredrik Hamrén
Sön 7/8 • 15.00 Mässa med konfirmander,
Fredrik Hamrén

Tor 11/8 • 18.30 Torsdagsmessa

Sön 21/8 • 15.00 Mässa

Tis 23/8 • 12.30 Lunchmessa

MUSIK/KONSERTER

Tor 2/6 9/6, 16/6, 30/6, 11/8, 18/8,
25/8 • 13.00, Allsång, Turebergs park
(utanför Turebergskyrkan).

Tor 2/6 • 19.00 Sommarkvällskonsert,
Turebergs kyrkokör under ledning av Per
Olsson. Mingelpaus med snittar.

Sön 12/6 • 18.00 Sommarsång med
Silverdalskören, Entré 60 kr.

S:T ERIKS KYRKA

OM KYRKAN

S:t Eriks kyrka började uppföras 1927 och invigdes 1930. En förening hade bildats och med hjälp av insamlade medel och gåvor började kyrkan byggas. Evert Milles har ritat såväl byggnad som inredning. Torn och församlingslokaler tillkom 1937 och 1944 överlämnades kyrkan till Sollentuna församling. S:t Eriks kyrka är en rektangulär salkyrka med smalare, lägre och rakt avslutat kor. Korgolvet ligger tre trappsteg ovanför salens golv. Tegelmurarna är vitputsade och det valmade taket är lagt med skiffer. Dubbelportarna i väster är kopparklädda och smyckade med reliefer som föreställer evangelistsymbolerna. De är ritade av A Hamrin och utförda av Per Albin

Ingvarsson. Inventarierna är skänka av ortsbor och representerar många olika epoker och länder. Trots att inte Svenska kyrkan har någon reguljär gudstjänstverksamhet här sedan Turebergskyrkan invigdes 2010 är det många som besöker kyrkan. Förutom dop och vigslar är det ett antal andra kristna samfund som hyr kyrkan och håller liv i den. Svenska kyrkan planerar att anlägga en askgravplats och någon form av meditationsplats på kyrktomten, söder om kyrkan. Trolig byggstart hösten 2016.

MISSA INTE

Utsikten över Edsviken.

BESÖKSADRESS

Utsiktsvägen 8

ÖPPETTIDER

Öppen i samband med dop,
vigslar och andra gudstjänster

GUDSTJÄNST/MÄSSA

Midsommardagen 25/6 • 16.00 Mässa med
Lasse Svensson och Midsommarkören

Sommarfika finns från kl 15.

Kl 15.15 övar Lilla Midsommarkören några enkla
sånger som sjungs i mässan under ledning av

Per Olsson. Kören är öppen för alla.
Utomhus om vädret tillåter!

Nya utmaningar och framtidstro

Församlingens bokslut 2015 visar på mod att tänka nytt och en stabil ekonomi. Dessutom syns en svag trend där antalet aktiva inträden ökat något under de senaste åren.

Text och foto: **Johannes Nordemar** kyrkporten@svenskakyrkan.se

Sollentuna församling har beslutat att tomten uppe vid S:t Eriks kyrka ska vara en plats för stillhet och vila. Planen är att anlägga en meditations- och askgravplats med utsikt över Edsviken.

– Äntligen har vi kommit fram till vad vi vill göra med kyrkan, säger Ulf Zettervall, förtroendevald revisor.

Han tycker att församlingen de senaste åren haft en sund proaktiv inställning, som visar att man är en kraft att räkna med i samhällsutvecklingen. Även när det gäller Väsjöområdet, med 3 800 planerade bostäder, är församlingen mån om att finnas med och etablera sig, även om det fortfarande inte är klart på vilket sätt det ska ske.

Stabil ekonomi

2015 års bokslut visar på ett positivt resultat. Det egna kapitalet har ökat och uppgår till 153 miljoner. Mest handlar det om kapital bundet i byggnader och mark. Omkring 20 miljoner är placerade i värdepapper, till största del etiskt riktiga fonder.

En askgravlund och ett urngravkvarter med 340 respektive 240 platser har under året färdigställts vid Sollentuna kyrkogård.

I och med den extrema flyktingsituationen har församlingen avsatt en miljon kronor av det egna kapitalet för flyktingverksamhet under 2015-2017. En projektjänst på 40 procent har skapats för att koordinera arbetet.

Personalkostnaderna i församlingen har under året överskridit budget, vilket till stor del beror på att ungdomsledare på konfirmandläger nu fått avtalsenliga löner.

Precis som i de flesta andra församlingar är bortfallet av medlemmar större än inflödet.

– Det handlar mest om att bromsa minskningen, menar Ulf.

Ändå syns en svag trend där antalet aktiva inträden faktiskt ökat något under de senaste åren. Vid 2015 års slut var antalet medlemmar 39 058.

– På det stora hela har församlingen en mycket välordnad och stabil ekonomi, trots otrygga framtidsutsikter med vikande medlemsantal.

Konfirmation populärt

Det totala antalet gudstjänstbesök ökade under året till drygt 73 000 efter en svacka 2014. Både dop och vigslar minskade i antal trots nya kreativa initiativ som drop-in-dop och drop-in-vigslar. Begravningsgudstjänster och antalet konfirmander håller sig på en relativt jämn nivå.

– En bidragande orsak till det fortsatt stora konfirmationsintresset är antagligen församlingens populära sommarläger och låga avgifter.

Musiklivet är rikt i Sollentuna, med 21 körer och totalt 609 deltagare. 8 700 barn och ungdomar har deltagit i församlingens öppna verksamheter. Ytterligare

en positiv trend är kollekterna som ökat under året, vilket Ulf menar kan ha sin förklaring i en allt oroligare värld och givmilda invånare.

– För att vara bra även i morgon krävs alltid hårt arbete, nya satsningar och en bra ledning och det är enligt min mening något som kännetecknar församlingen idag, säger Ulf.

Årsredovisning 2015. Om vad vi gjorde och hur det gick i Sollentuna församling. Du hittar den på svenskakyrkan.se/sollentuna

”Genom bröllopet fullbordades vår relation”

Stor solsäkerhet och semesterledighet för släkt och vänner fick bland annat Sarah och Kim Dehlén att välja augusti som sin bröllopsmånad. Snart blir det även dop för lilla Ronja.

Text: **Birgitta Stolt** kyrkporten@svenskakyrkan.se

Foto: **Mattias Hamrén, Kim Dehlén**

Det är en kylig och småregnig apirdag i Sollentuna. Hemma hos familjen Dehlén håller Sarah på och nacktränar Ronja 1,5 månad. När jag ringer på dörren börjar Ronja skrika. Sarah tror att hon blivit trött av träningen. Hon får söva Ronja ståendes vid köksfläkten. Sagt och gjort, Ronja domnar av direkt.

Friade i Prag

Sarah och hennes man Kim är ett av de par som valt augusti som sin bröllopsmånad istället för den traditionella pingsthelgen i maj. De vigdes den 15 augusti förra året.

– Kim friade till mig på Karlsbron i Prag i maj 2014. Vi bestämde oss då att vi ville gifta oss sommaren därpå i kyrkan, det var viktigt. Vi ville ha en stor fest. Båda våra föräldrar har varit gifta i 35 år, så samboskap var aldrig ett alternativ, säger Sarah.

Sarah berättar att valet av bröllopsmånad var enkel då deras årsdag inföll den 15 augusti och de ville att bröllopet skulle äga rum samma dag. Med stor sannolikhet skulle vädret även vara säkrare i augusti, då Sarahs släkt från Göteborg hade

I juni kommer Ronja att döpas. Dopet är ett lika självklart val som bröllopet var för Sarah och Kim.

tid och ledighet att komma till bröllopet i Stockholm.

Följer inte trenden

Sarah och Kim följer inte den nya trenden på det viset att de valt dopet som den stora släktfesten och att bröllopet är något mindre. Men även om Ronja kommer att döpas i juni, och det främst blir de närmaste familjemedlemmarna som kommer, så var dopet ett lika självklart val som bröllopet för dem.

– Det var inget att diskutera när det gällde om Ronja skulle döpas eller inte. Det är en tradition som är viktig att föra vidare. Vi vigdes av kyrkoherde Lasse Svensson, och hoppas att han även blir vår doppräst.

Fullbordades relationen

Hon berättar hur efterlängtat Ronja var då Sarah haft två missfall först och sen en tuff graviditet på det. Hon beskriver hur stark hennes relation till Kim blivit.

– Kim är min allra bästa vän. Vi vill vara tillsammans med varandra resten av våra liv. Med bröllopet så fullbordades vår relation.

”Dopfesten har blivit större”

Pingst som förut var vår stora bröllophelg har nu fått konkurrens av augusti och september. Och vad gäller dopfesten så ökar den i popularitet. Nu är det inte bara kärnfamiljen som deltar, utan även vännerna vill välkomna den nyfödda till världen. Kyrkporten ringde upp prästen Jessica Holmgren för att tala om just dop- och bröllopfester.

Text: **Birgitta Stolt** Foto: **Helena Böling**

Har dopfesten blivit vår nya stora släktfest istället för bröllopfesten?

– Bröllopfesten är fortfarande i centrum, men dopfesten i sig har blivit större. Många har kanske inte sin familj nära, och när man får barn vill man att släkt och vänner ska delta. Och då bjuder man fler till dopet och dopfesten.

Har Svenska kyrkans drop-in-dop gjort det enklare för människor att döpa sina barn och påverkat att dopfesten kommit mer i centrum?

– Jag tror det. Dopet är viktig handling och vi vill att det ska vara enkelt att döpa, så drop-in-dop är populärt. Då bjuder församlingen

på dopfesten med kaffe och tårta, så det är bara att komma med alla sina gäster. Sedan har det kommit fler dopsajter på nätet som marknadsför både dopet och dopfesten.

På er hemsida beskriver ni innebörden av dopet som att man får ett nytt liv, tillhörighet med Kristus och att man får helig ande i dopet. Hur ser ni på att många döper sina barn för att det framför allt är en fin fest eller tradition i familjen?

– Dopsamtalet är ett tillfälle då vi får tala med föräldrarna. Jag brukar fråga varför de väljer att döpa sitt barn och förklarar då varför vi döper, och varför vi gör det vi gör un-

der själva dopceremonin. Många väljer att döpa sina barn av tradition. Kyrkan är en viktig traditionsbärare i samhället

Har folk generellt blivit mer intresserade av den kristna tron och kyrkan?

– Många söker efter svar på andliga frågor. Det finns verkligen en tydlig längtan efter något mer än bara konsumtionssamhället. Jag upplever att unga människor inte har samma relation till kyrkan idag, och därför möter vi mer av ”oskrivna blad” och också en annan utmaning än tidigare.

Varför har vårens pingstbröllop fått konkurrens av sommar och höst?

– Runt pingst har man inte längre någon extra ledighet. Under sommaren har oftast fler möjlighet att vara med på ett bröllop, speciellt om det är långt borta. Vädret är oftast också lite säkrare.

Dop 2015. Totalt döptes 277 barn och vuxna i Svenska kyrkan Sollentuna.

Alkoholfritt

Foto: Arena Satelliten

Skolavslutningarna närmar sig med stormsteg och med dem kommer fylla och stök. Går det att få till alkoholfria skolavslutningar och vad har kyrkan för ansvar? I Sollentuna församling vill man certifiera sig som en alkoholfri församling.

Text: **Stina Loman** Foto: **Stina Loman, Magnus Aronsson**

Att knappt kunna ta sig till skolan efter champagnefrukosten eller att vakna dagen efter i en fyllecell. Det är verkliga händelser som studenter berättat om för Andreas Salé. Han är pedagog i Sollentuna församling och jobbar med ungdomar som är 15 år och uppåt.

– De som går ut gymnasiet tillhör en särskild riskgrupp eftersom det ofta blir 24 timmar av konstant drickande på studenten. Dagen startas med champagnefrukost och sen åker man flak. Efter det så har man en mottagning hemma och kvällen avslutas med en lång fest, säger Andreas Salé och berättar om studentmottagningar han har varit på.

– Studenten kan komma hem till familjen och vara alldeles för full, sådär så att det blir pinsamt, och det är så synd eftersom studenten ju ska vara en glädjens dag. Men den starka kulturen

kring drickande gör det svårt att stå emot.

Ser gärna en förändring

Varje år rapporteras om olyckor som sker i samband med studentflak och i bland annat Västerås och Södertälje har det blivit förbjudet med alkohol på flaken. Det är också någonting som studentkåren på Rudbecks gymnasium, är positiva till.

I Sollentuna kommun diskuterar politikerna hur man bör

Andreas Salé

göra. Sonia Lunnergård är kristdemokrat och ordförande i socialnämnden. Hon vill gärna se en förändring.

– Det betyder mycket att studentkåren på Rudbecks är positiva till alkoholfritt. Men vi behöver en politisk majoritet i kommunen som röstar ja för att det ska bli helt förbjudet med alkohol på flaken. Vi håller på att förhandla om detta nu, säger hon.

Iår tar drygt 600 elever studenten från Rudbecks och en annan som är glad över de positiva tongångarna från kåren är Gun-Lis Roos, ordförande i Stockholms Läns Nykterhetsförbund, Motorförarnas Helykterhetsförbund i Sollentuna, och förtroendevald i Sollentuna församling.

– Kloka ungdomar, då behöver ingen känna sig utanför och även de nyktra studenterna kan känna att de är med, säger Gun-Lis Roos.

”Det är inte okej”

Hon jobbar högt och lågt för att få till alkoholfria skolavslutningar. Dels står hon på gator och torg och delar ut broschyurer som upplyser vuxna om att sluta långa till minderåriga, dels så blir det en hel del möten med politiker.

– Ungdomarna går ut skolan i juni men festerna börjar redan i februari. Det finns studentkryssningar där de kan vara så fulla att de inte kan gå i land. Det är inte okej.

När Gun-Lis Roos började att engagera sig så var det tillåtet för ungdomar att dricka alkohol i Edsbergsparken vid skolavslutningen. En tradition med långa anor.

– Det var både högstadiel elever och studenter som var där och drack. Jag reagerade starkt på det och tog kontakt med kommunalrådet och det blev faktiskt en förändring. Nu har

man ett helt annat upplägg, nior-
na har fest i en kontrollerad skol-
miljö och studenterna får vara i
parken för en studentfrukost där
de erbjuds alkoholfri dryck och
snittar. Det är bra, man ska inte
bara förbjuda något utan att er-
bjuda alternativ, säger hon.

Vita Nykter

Även Sollentuna församling ar-
betar med frågor om alkohol
och vad det sänder ut för sig-
naler när man i vissa samman-
hang får dricka alkohol i kyr-
kans lokaler. Just nu ser man
över möjligheten att bli certifie-
rade av Vita Nykter, som är en
ideell riksförening som jobbar
för kyrkor, församlingar och
kristna organisationer. För att
få ett certifikat av Vita Nykter
så behöver man följa fyra punk-
ter: Lokalen ska alltid vara al-
koholfri, även när den hyrs ut,

Gun-Lis Roos

alla drycker som erbjuds ska
vara alkoholfria, nattvarden
ska vara alkoholfri och de som
tjänstgör i lokalen ska vara
nyktra och inte lukta alkohol.

–Vi är i uppstartsskedet.
Certifiering kan gälla för hela
församlingen eller för bara en
av kyrkorna och vi i Sollentuna
församling kommer att ha
Turebergskyrkan som en test-
kyrka, säger församlingens pe-
dagog Andreas Salé.

Andreas Salé har varit dri-
vande i certifieringen och hop-
pas att alla kyrkor blir alkoholfria framöver. Han har själv levt
ett stökigt liv under ungdoms-
åren. Tron blev hans räddning
och idag är Andreas Salé beredd
att kämpa hårt för ungdomar
som har det svårt. På nätterna
är han ofta ute och nattvandrar

och på dagarna blir det en hel del
samtal med unga som söker sig
till kyrkan.

– En del av ungdomarna som
kommer hit har föräldrar med
missbruksproblematik och
kyrkan är deras enda frizon,
därför ska man veta att det all-
tid är helnyktert här.

Alkoholfri nattvard

Eva Brunne är biskop i
Stockholms stift. Hon tycker
att det är oacceptabelt att skol-
avslutningar är så förknippade
med alkohol.

– De flesta elever är inte ens
18 år. För mycket alkohol gör att
framförallt tjejer hamnar i utsat-
ta situationer och kan utnyttjas.
Men vi ser nu att fler unga av-
står alkohol och det är bra. Om
några vågar göra det, vågar fler,
säger hon.

**Är alkohol och religion en
omöjlig ekvation?**

– I vår kristna lutherska tradi-
tion har vi inga föreskrifter om
mat och dryck. Inte mer än att
måttfullhet gäller.

**Vad kan man göra åt det fak-
tum att så många dricker på
skolavslutningar, vad kan kyr-
kan göra?**

– Att sluta köpa ut åt unga är
viktigast. I kyrkan erbjuder vi
en miljö som är alkoholfri och
det behöver vi göra mer och
mer, så att vi är en plats där du
får vara den du är. Kyrkan kan
också föregå med gott exempel
genom att göra nattvarden al-

Biskop Eva Brunne

koholfri. Jag tror det är en viktig
tillgänglighetsfråga. Barn, unga
och människor med alkoholbe-
roende ska också kunna ta emot
nattvarden i våra kyrkor.

DIAKONENS RÖST

I dag pratas det mycket om klimat och miljö. Berör det Svenska kyrkan
och vår församling? Klimatfrågorna är viktiga och akuta. Det har nog
många redan förstått. I grunden handlar det om avgörande beslut för
planetens framtid. Det berör även de mänskliga rättigheterna

Klimatfrågan är en rättvisefråga. När torka eller översvämningar
drabbar befolkningar till följd av klimatförändringar måste vi som
kan, göra något. Det finns gränser för vår påverkan som inte får över-
skridas om mänskligheten långsiktigt ska kunna fortsätta utvecklas
på planeten. Nu behöver vi minska vårt eget utnyttjande av jordens
resurser. Dessutom måste vi inkludera hela Guds skapelse när vi tän-
ker rättvisa och fred. En förutsättning för fred mellan folk är att vi
alla mer och mer håller fred med vår jord (Biskopsbrevet om klimatet
2014). Som en samhällsengagerad kyrka har vi möjlighet att påverka
vår samtid och framtid.

Just nu prövas Sollentuna församling för Svenska kyrkans miljödipl-
omering, vilken ger verktyg för en hållbar utveckling. Ett första steg
i diplomeringen ska vara klart i slutet av 2016. Hela diplomeringen
består av tre faser och tar ca åtta år att genomföra. Det innebär bland
annat att grupper i de olika distrikten arbetar med miljöfrågor och for-
mulerar olika mål och åtgärder. Vi når ett mål, hittar nya och når dem
– en sak i taget. Ständiga förbättringar. Vi diskuterar hållbarhetsbe-
greppet. Hur kan vi tänka rätt? Vad kan vi bidra med för att skapa en
bättre värld och få en hållbar och relevant kyrka? En hållbar utveck-
ling bör ske på flera plan, ekologiskt, socialt, ekonomiskt och existenti-
ellt. Här är det viktigt med tid för reflektion för att få nya visioner. Ett
vet vi: enighet och god kamratanda i ett arbetslag påverkar miljömed-
vetandet positivt.

Omställningen mot en hållbar värld är lättare än vi tror, bara vi på-
minner oss om att *Ljuset är starkare än mörkret* (Joh. 1:5). Nu behö-
ver vi hjälpa varandra att frigöra en lust till att bli delaktig i att göra
det goda. I evangeliet finns hopp som ger handlingskraft. Tillsammans
kan vi förändra och skapa nytt. Att tala om klimatet och miljön är för-
sta steget på vägen till förändring.

Vi kan inte vara duktiga på allt, men vi har alla möjlighet att dra vårt
strå till stacken, göra klimatsmarta val, *i denna mänsklighetens mest
akuta fråga* (citat Biskopsbrevet om klimatet 2014). Genom att vårda
hela Guds skapelse går vi i Kristi fotspår.

Gudstjänster

Sommarens alla gudstjänster hittar du på sid 9–12 och svenskakyrkan.se/sollentuna

26/6–14/8 firar vi gudstjänst söndagar kl 10.00 i Kummelby kyrka, kl 16.00 i Sollentuna kyrka, kl 19.00 i Edsbergskyrkan samt torsdagar kl 18.30 i Turebergskyrkan. Undantag är konfirmationsgudstjänster.

HITTA TILL KYRKAN

Sollentuna kyrka

Kyrkvägen 2

S:t Larsgården

Prästgårdsvägen 4

Sollentuna kyrkogård

Johan Berndes väg 1

Edsbergskyrkan

Kaplansbacken 2

Kummelby kyrka

Sollentunavägen 83

Turebergskyrkan

Sköldvägen 12B

S:t Eriks kyrka

Utsiktsvägen 8

Församlingshuset

Sköldvägen 10

Silverdalskapellet,

Silverdalsalen,

Silverdals griftegård

Sollentunavägen 19

Stillhetens kapell

Johan Berndes väg 1

Rotebrokyrkan

Ytterbyvägen 4

Pingstkyrkan

Sollentunavägen 193

Missionskyrkan

Kapellvägen 2

Helenelundskyrkan

Sollentunavägen 74

Läs mer på

www.svenskakyrkan.se/sollentuna

www.svenskakyrkan.se/sollentuna

Tfn: 08-505 513 00

Musik

Allsång

Tid: Tor 2/6 9/6, 16/6, 30/6, 11/8, 18/8, 25/8 13.00.

Plats: Turebergs park (utanför Turebergskyrkan)

Sommarkvällskonsert

Turebergs kyrkokör under ledning av Per Olsson. Mingelpaus med snittar.

Tid: Tor 2/6 • 19.00.

Plats: Turebergskyrkan

Musikgudstjänst

Klass 7 F från Adolf Fredriks musikklasser. Charlotte Rieder Norlander, dirigent Fredrik Lundqvist, orgel och dirigent. Kjell Dellert.

Tid: Sön 5/6 • 19.00

Plats: Edsbergskyrkan

”Så skimrande var aldrig havet”

En musikgudstjänst med sommarcafé på temat

”Sommaren och Havet”

Edsbergs kyrkokör

Birgitta Höök

Seuffert, dirigent.

Kjell Dellert, präst.

Tid: Sön 12/6 • 19.00

Plats: Edsbergskyrkan

Sommarsång med

Silverdalskören

Entré 60 kr.

Tid: Sön 12/6 • 18.00

Plats: Turebergskyrkan

Barn och ungdomar

Juniorhög

Öppen verksamhet för barn (7–13 år) och deras förälder. Vi börjar med pizza, mjölk och frukt (20 kr/pers). Pingis, bordshockey, wii-spel, skapande hörna m m. Vi avslutar med bus och bön i kyrkan. Ibland har vi disko, film och Minecraft laan.

Kontakt: Anne Runesson, tfn 08-505 514 40,

anne.runesson@svenskakyrkan.se

Tid: Fre 2/9 • 16.00–18.00

Plats: Kummelby kyrka

Sinnes

En kväll för dig från 16 år och uppåt. Vi gymmar, äter, pratar och har en gemensam andakt. Vi avslutar ca 23.00. Ingen anmälan, ingen kostnad.

Tid: Lör 4/6 • 17.00–23.00

Plats: S:t Larsgården vid Sollentuna kyrka

Dagkollo

För dig mellan 10 och 14 år som vill pyssla, paddla kanot, spela spel och ha det roligt tillsammans med fler. Vi har en samling och andakt varje dag. Kostnad 500 kr.

Anmälan senast 30/6 via mejl eller på talong i folder (finns i kyrkorna)

Kontakt: Elisabeth Wallgren, tfn 070-757 19 78

Elisabeth.wallgren@svenskakyrkan.se

Tid: 8–12/8 • 9.00–15.00

Plats: S:t Larsgården vid Sollentuna kyrka

Guidade turer

Under sommaren kan du följa med på guidade turer i några av kyrkorna (läs mer på sid 9–12).

Sollentuna kyrka

Guide: Johanna Bergman. Efteråt serveras kaffe och kaka i vapenhuset.

Tid: Ons 22/6, 20/7, 24/8 • 11.00

Kummelby kyrka

Guide: Karin Christiani. Fika i samband med guidningen.

Tid: 28/6, 26/7 • 13.00

Turebergskyrkan

Tid: 30/6 efter allsången som börjar 13.00, 21/7 efter mässan som börjar 18.30, 11/8 efter allsången som börjar 13.00.

Sollentuna kyrkogård

Guide: Errol Dahl.

Tid: 29/6, 6/6, 13/7 • 12.00.

Sommarkaffe

Kaffe och hembakat bröd. Vi dricker kaffe under parasollerna om vädret tillåter.

Tid: Ons 29/6, 6/7, 13/7, 20/7, 27/7, 3/8, 10/8 • 14.00

Obs! Ny dag – nu på onsdagar.

Plats: Edsbergskyrkan

Pilgrimsvandringar

Rulla som pilgrim (ca 8,5 km)

Vandring på delar av Ingaleden för personer som är rullstolsburna. Vandringen är på grusväg. Underlaget passar inte för manuell rullstol, men permobil eller elrullstol funkar bra. Ta gärna med en assistent eller följeslagare. Vi startar 10.00 vid Granbyhällen vid Granby gård och avslutar vid Markims kyrka ca 15.00, där vi håller middagsbön och äter medhavd matsäck. Vandringen är ett samarrangemang mellan Pilgrim Vallentuna och Pilgrim Sollentuna. Obs! Vid regn inställt.

Ta med matsäck och vatten.

Anmälan senast 14/6.

Tid: Tor 16/6 • 10.00–15.00

Pilgrimens sju nycklar (ca 4 km)

En "prova-på-vandring". Start och landning på parkeringen vid Bögs gård. Vi vandrar med pilgrimens sju nycklar, ord som på olika sätt försöker uttrycka den nutida människans längtan efter att bli mer hel. Samtidigt njuter vi av en sommarkväll på Järvafältet. Ta med matsäck och vatten. Anmälan senast 29/6.

Tid: Tor 30/6 • 17.30–20.00

Där går en bro från tro till ro (ca 12 km)

Vi vandrar på Bogesundslandet.

Tid: Sön 28/8 • 10.00

Mer information se svenskakyrkan.se/sollentuna

Ut ur mörkret

Den tidigare uppskattade kursen "Ut ur mörkret" – om depression ur ett psykologiskt och kristet perspektiv kommer att hållas i höst. Kursen är avsedd för den som upplever psykisk och känslomässig ohälsa, liksom för alla som vill förbättra sina kunskaper om ångest och depression. Vi kommer också att ta hjälp av Bibeln och samtala om livsfrågor.

Kursansvarig: Gunnel Broberg, Livscentrum, m fl.

Tid: Torsdagar, kvällstid, start i slutet av september.

Plats: Turebergskyrkan

För mer information och anmälan, se hemsidan och nästa nummer av Kyrkporten.

Sorg

Sorgegrupp

Sorgegruppen vänder sig främst till dig som mist en nära anhörig, make/maka, partner eller sambo. I gruppen får du möjlighet att bearbeta din sorg, få stöd och redskap att hantera sorgen. För mer information kontakta diakon Petra Hellström, 08-505 514 74, petra.hellstrom@svenskakyrkan.se

Livet och sorgen

Öppna träffar för dig som sörjer. Kom en stund eller vara med hela tiden.

Tid: Tis 14/6 • 14.00 – 16.00

Plats: S:t Larsgården vid Sollentuna kyrka

För mer information, se kalendern på hemsidan svenskakyrkan.se/sollentuna

Med reservation för eventuella ändringar. Allt är kostnadsfritt och utan anmälan om inget annat står.

Ande, kropp och själ

**Bibelmeditation/
Tyst meditation**

Tid: Fre 3/6 • 12.30

Plats: Turebergskyrkan

Vändom

Öppen självhjälpgrupp angående beroende och medberoende, 12-stegsmodellen. Kontakt: Pelle Holmqvist 072-420 39 07 och Calle Lundin 073-094 93 90.

Tid: Mån 13/6 • 14.00–16.00

Plats: Kummelby kyrka

Café och mötesplatser

Café Blå i Turebergskyrkan

Tisdagar • 12.00–14.00, smörgåsar

Onsdagar–torsdagar • 11.00–15.00 och

fredagar • 11.00–14.00, hembakat kaf-febröd, smörgåsar, lättare lunchmat serveras 11.30–13.30.

Torsdagar • 17.00–18.30, enkel förtäring

Café Blå stängt 11/7 -8/8 samt 30/8, 1/9.

Samtal i S:t Lars

Vi träffas för att dela våra liv och vår tro tillsammans. Vi fikar, samtalar, sjunger och ber.

Tid: Mån 13/6, 22/8 • 18.00–20.00

Plats: S:t Larsgården vid Sollentuna kyrka.

Språkcafé – drop in för nyanlända

Är du ny i Sverige? Vill du lära dig svenska? På Språkcaféet kan du som inte har svenska som modersmål öva svenska språket genom att tala och umgås med våra volontärer.

Tid: Fre 10/6 • 14.00–16.00

Plats: Café Blå i Turebergskyrkan

Upptaktsmessa för alla åldrar

Spontankör – alla som vill är välkomna att vara med och sjunga! Övning 9.30 i kyrkan.

Kontakt: Elisabet Wimark på 073-650 65 59.

Tid: Sön 4/9 • 11.00

Plats: Sollentuna kyrka

Inspirationskväll med Daniel Mendoza

I samband med terminens introduktion av Alphakursen gästas vi av Daniel Mendoza – chefredaktör och grundare av Good News Magazine. Vi talar om hans liv, hans flykt från Uruguay, om hur han tidigt i sin traumatiska barndom fylld av våld i hemmet valde att inte låta allt det hemska och negativa påverka hans vägval i livet. Om sorg och bearbetning av traumatiska händelser och om hur man väljer det goda, trots allt. Daniels längtan efter glädje efter all sorg och smärta fick honom att starta Good News Magazine, ett magasin med bra och goda nyheter, men han säger att han fortfarande kämpar med sina val, demonerna i sitt liv och i att försöka bryta destruktiva mönster som förälder. Och att man inte behöver vara lycklig för att vara snäll.

Anmälan sker till: kummelby@svenskakyrkan.se

Tid: Ons 7/9. Mingel från 18.30. Samtal och intervju 19.00, slut ca 20.30

Plats: Kummelby kyrka

KYRKOHERDEN HAR ORDET

Kyrkporten delas ut av PostNord till 28 463 hushåll i Sollentuna. Tidningen är samhällsinformation enligt PostNords bestämmelser och delas därför ut till alla hushåll, även de som har en dekal med "nej tack till reklam". Svenska kyrkan Sollentuna kan inte påverka detta.

73 300 kyrkobesök i Sollentuna på ett år!

JAG TÄNKER PÅ historien om matteläraren som tyckte eleverna var alldeles för slappa och slarviga på lektionerna: *Ni måste skärpa er! Annars kommer 50 procent av er att missa tentan!* Det blev tyst i klassen. Efter en stund räcker Erik upp handen och frågar lite trevande: *Men magistern... så många är vi väl inte?* Siffror kan vara svåra att begripa.

73 300 KYRKOBEÖK. Hur många är det? Fler än alla som bor i Sollentuna. Det är enormt. (Tänk om alla gick i kyrkan på söndag. Vilken spännande tanke.) Delar jag antalet kyrkobesök under året med antalet gudstjänster, vigslar, dop och begravingar blir det ett genomsnitt på 1 400 varje vecka, eller 200 varje dag! Var dag. Plus alla dem som "bara" varit inne i kyrkan, suttit ned, tänt ett ljus, gått vidare. Räknar jag med alla dem som vi i församlingen mött i våra körer, samtalsgrupper, i enskilda samtal, människor vi mött i skolor, på äldreboenden, på kyrkogårdarna, på häktet... det kanske handlar om 100 000 sammantaget på ett år. Och ändå, vi kan bli fler. Fler som möts. För det handlar inte om siffror. Vi människor är inte "pinnar" i ett räknehäfte. Hjalmar Gullbergs ord:

*Om i ödslig skog
ångest dig betog,
kunde ett flyktigt möte
vara befrielse nog.*

*Giva om vägen besked,
därpå skiljas i fred:
sådant var främlingars
möte
enligt uråldrig sed.*

*Byta ett ord eller två
gjorde det lätt att gå.
Alla människors möte
borde vara så.*

VI KAN BLI FLER som möts, och går vägen framåt tillsammans. Kyrkan har ett enormt förtroendekapital att förvalta, alla dessa människor och möten. Och ett ansvar; att föra vidare berättelsen och kunskapen från dem som var med, då en gång, när Jesus gick på jorden, och att dela de erfarenheter vi fått av dem som gått före oss. Här finns en skatt, en källa att ösa ur, som hjälper oss människor i vardagen, en kärlek och kraft från Gud, som också blir till handling.

VI HAR MER att förvalta. Förra året anförtroddes vi nära 100 miljoner kronor. Pengar till våra kyrkogårdar, pengar till våra kyrkor, pengar till våra löner, verksamheter, konfirmandläger, utbildningar. Flera hundra är engagerade som volontärer och förtroendevalda. Tillsammans med våra 100 anställda håller kyrkan igång. Stort.

En "liten" sak som är stor: förra sommaren, med alla våra läger och konfirmandledare, var Sollentuna församling största arbetsgivaren för ungdomar.

ÅRET SOM GÅTT: Nyligen har vi gjort bokslut. Haft "årsmöte". Frågat oss, gjorde vi rätt? Vad blev fel? Kyrkan står inte still. Var dag en ny uppgift.

SKULLE JAG FRÅGA till sist, kan jag räkna med dig? 73 301, 73 302... nej, jag letar inte efter "pinnar" till ett

räknehäfte, men människor som är med och bidrar och gör Kyrkan än bättre. För en bättre värld. För rättvisa. Fred. Att fler finner Gud och kan leva i sin tro.

Lasse

Lasse Svensson

kyrkoherde

lasse.svensson@svenskakyrkan.se

KYRK⁺ PORTEN

Svenska kyrkan
SOLLENTUNA